

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014) Tekst: Jakobus 5, 16b - 18 Middagdienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Gezang 57 : 1 en 2 (90 Gezangen)**
4. **Gebed voor de opening van het Woord**
5. **Schriftlezing : 1 Koningen 16:29-17:6 en 1 Koningen 18:36-46**
6. **Zingen : Psalm 115 : 3 en 4**
7. **Tekst : Jakobus 5:16b-18**
8. **Zingen : Psalm 115 : 6 en 7**
9. **Geloofsbelijdenis: Gezang 2 : 1 en 5**
10. **Dankzegging en gebed**
11. **Slotzang : Psalm 128 : 1 en 3**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Bidstond voor gewas en arbeid. Bidden voor de gewassen op het land, de dieren op de boerderijen, het werk in de fabrieken en de kantoren, het werk van de kinderen en de jongeren op school. Wat voor zin heeft het? Zal er deze zomer 1 graankorrel meer op het land groeien omdat wij hier vanavond bidden om de zegen van de Here hierover. Zal er een kip minder besmet worden met het vogelpestvirus omdat wij daar vanavond om bidden?

Misschien bent u wel geneigd om te zeggen dat die dingen echt niet afhankelijk zijn van ons gebed. Maar als dat waar is en als dat onze overtuiging is, zou het dan niet beter zijn als we maar weer naar huis gaan? Dan voeren we voor de Here in ieder geval niet een schertsvertoning op. Dan vermoeien we de Here in ieder geval niet met onze vragen om voor dit en voor dat te zorgen, terwijl we toch niet geloven dat de Here dat doet. Dan besparen we de Here in ieder geval een flink stuk ergernis.

Als we de mening hebben dat ons bidden hier vanavond geen verschil maakt, dan roept dat ook de vraag op naar de zin en betekenis van onze andere gebeden. Hebben die dan wel zin? Maken die dan wel een verschil?

Jakobus, die heeft in zijn korte brief de nodige aandacht besteedt aan het gebed. Zowel in hoofdstuk 1 als 5 brengt hij dit onderwerp ter sprake. In hoofdstuk 1 gaat het om de bede om meer wijsheid, meer inzicht. Daarover schrijft hij. Als iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan moet hij God daarom bidden. God die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Maar, zo vervolgt hij, hij moet bidden in geloof, in geen enkel opzicht twijfelend. Want als je twijfelt, dan lijkt je op een golf van de zee, die door de wind aangedreven en opgejaagd wordt. Want zulk een mens moet niet menen, dat hij iets van de Here zal ontvangen, innerlijk verdeeld als hij is, ongestadig op zijn wegen.

In het hoofdstuk van onze tekst schrijft Jakobus ook over het bidden. Vers 13. Als iemand leed te dragen heeft, moet hij bidden. Als iemand blij is moet hij lofzingen. Als iemand ziek is, dan moet hij de oudsten tot zich roepen, opdat zij over hem een gebed uitspreken en hem met olie zalven in de naam van de Here. En het gelovige gebed zal de lijder gezond maken en de Here zal hem oprichten. Belijdt elkaar uw zonden en bidt voor elkaar, opdat u genezing ontvangt. Wat de uitleg van deze verzen betreft, liggen

hier veel vragen. Want hoe moeten we deze praktijk van bidden en zalven door de oudsten precies zien? Hing dit samen met bepaalde gebruiken en de specifieke plaats die de oudsten in die tijd in de gemeenschap kenden. Niet alleen in de kerk, maar ook in de burgerlijke samenleving? Hebben deze woorden ook te maken met het feit dat men in die tijd nog helemaal geen geneeskunde kende zoals wij die vandaag wel kennen? Vragen te over. En we kunnen die vanavond niet behandelen. Maar los van de vragen over deze praktijk, is er het algemene woord van Jakobus. Het woord dat de kern is voor de preek van vanavond: het gebed van een rechtvaardige vermag veel, doordat er kracht aan verleend wordt. Zo luidt dan **ook het thema van de preek.**

Het gebed van een oprechte christen bewerkt veel.

Op de Morgenster zijn de kinderen van de bovenbouw de afgelopen dagen al druk bezig geweest met deze kerkdienst. Zo hebben ze van klei beeldjes gemaakt van biddende mensen. Maar ze hebben uitgebreid stil gestaan bij de geschiedenis van Elia. Een geschiedenis die in onze tekst in twee zinnen wordt geschilderd.

Elia leefde in de tijd dat Achab koning was in Israël. Hij was koning van het tienstammenrijk. Het rijk dat de stieren aanbad die koning Rechabeam in het noorden en zuiden van zijn rijk had opgesteld. In Bethel en Dan. Rechabeam hoopte daardoor te voorkomen dat de burgers van zijn rijk naar de hoofdstad van het tweestammenrijk zouden blijven trekken om in de tempel in Jeruzalem hun God te dienen. In de ogen van de Here waren deze stieren een gruwel. De tempel in Jeruzalem was zijn woning. Koning Achab maakte het echter nog bonter. Hoewel koning Achab aan de ene kant een machtige koning was, was hij aan de andere kant een grote slappeling. Een groot verwend kind. Zoals dat bijvoorbeeld blijkt uit zijn gedrag als Nabot weigert om zijn wijngaard aan de koning te verkopen. Dan gaat Achab als een klein kind heel demonstratief op zijn bed liggen mokken. Hij is zielig en wil aandacht. Zijn vrouw Izebel heeft altijd slim gebruik gemaakt van de slapheid van haar man. Deze Izebel was een dochter van de koning van Sidon. Zij verleidde haar man ertoe om de Baäl te gaan vereren. Hij bouwde zelfs een tempel voor de Baäl in de hoofdstad Samaria. In navolging van Achab ging ook zijn volk de Baäl dienen. Baäl werd door diverse volkeren rondom Israël vereerd als de god die de natuur stuurt en regeert. Zo verliet Israël de Here en ging zijn geluk verwachten van deze afgod.

In die tijd was Elia de profeet van de Here in Israël en hij gruwde van deze afgoderij. Hij gruwde van deze koning, zijn vrouw, de manier waarop hij het land regeerde en het volk losmaakte van de Here. Daarom vroeg Elia aan de Here of de Here het wilde laten stoppen met regenen. De koning en het volk verwachtte de regen van de Baäl. Oké, nou dan moet Baäl maar bewijzen dat hij voor de regen kan zorgen. De Here die al de voorgaande jaren voor de regen heeft gezorgd, trekt zich terug en doet het niet meer. Hoewel het in 1 Koningen 17 niet wordt vermeld dat Elia hierom gevraagd heeft in zijn gebed, blijkt uit onze tekst dat de Here dit op het gebed van Elia gedaan heeft. Is dat niet vreemd? Want als de Here geen regen geeft, dan zal het volk door een hongersnood getroffen worden met alle ellende van dien? Is dat niet verkeerd van Elia? Nee, zeker niet. Want Elia komt hier op voor de eer van de Here. De Here wordt niet meer erkend door zijn volk als hun God. De Here wordt niet meer gedankt voor al zijn goede gaven. Elia vraagt de Here hier dus om zijn Naam te heiligen. En daarin ligt ook de zegen voor het volk van Israël. Want het gaat verloren als het Baäl blijft vereren als hun god. En dan zullen ze nog veel grotere rampen over zich heen krijgen dan droogte en honger. Dat roept voor ons natuurlijk ook de vraag op waar wij vanavond om zullen bidden. Natuurlijk willen we graag verder leven in de welvaart die we nu hebben. Het is ook verleidelijk om daar vanavond om te vragen. Maar je kunt je ook afvragen of dat dan niet een heel kortzichtig en egoïstisch gebed is. We leven in een land waar heel veel mensen de Here niet kennen en ook niet willen kennen. Ze erkennen de Here niet en hebben Hem ook niet lief. Onze belangrijkste zorg moet dan toch zijn dat de mensen wakker worden geschud. Dat ze voelen dat God alle dingen regeert en ze hun knieën weer voor Hem gaan buigen. Misschien is een ramp voor het moderne westen wel een grotere zegen dan een rijke oogst en een verder groeiende economie. Zullen alle mensen tot bekering komen als de Here de oogsten zal laten mislukken? Zeker niet alle mensen. Achab kwam ook niet tot inkeer. Toen Elia na drie jaar droogte voor Achab verscheen zei Achab: bent u daar Elia, u die Israël in het ongeluk stort. Elia kreeg de schuld en zo zullen velen in ons land God de schuld geven als Hij grote moeiten over ons land zou brengen. Niet dat ze echt in Hem geloven, maar ze zullen hun frustratie wel op Hem afreageren. Net zoals ze gedaan hebben met de ramp van de Tweede Wereldoorlog. En ze zullen weigeren de oorzaak te zoeken waar hij is: namelijk in het eigen ongeloof en ongehoorzaamheid tegenover God. Maar ook zullen we men-

sen aan het denken worden gezet. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zaten de kerken een stuk voller dan in de tijd daarvoor. Helaas zijn ze ook weer in een snel tempo leeg gelopen nadat de oorlog afgelopen was. Maar er zijn ook mensen in die tijd tot werkelijke bekering gekomen. Die zijn God weer de eer gaan geven die Hem toekwam.

Om dezelfde reden waarom Elia eerst om droogte heeft gebeden, bidt hij na drie jaar om regen. Opdat het volk zal weten dat de Here God is. Opdat het zich weer afhankelijk gaat weten van de zegen van de Here. Opdat het de Here weer gaat aanbidden en Hem zal danken voor zijn zegen en trouw. En de Here heeft Elia verhoord. Want het gebed van Elia was het gebed van een rechtvaardige.

Het gebed van een rechtvaardige is krachtig. Waarom is dat gebed dan krachtig? Omdat die rechtvaardige zelf zo krachtig is? Nee. Elia was een man zoals wij, schrijft Jakobus. In zonden ontvangen en geboren. Net als wij. Een mens die zonden heeft begaan. Een mens die zwak is zoals wij. Een mens die het soms even helemaal niet meer ziet zitten. Maar bij al deze tekortkomingen was hij wel een rechtvaardige. Want hij zocht de eer van de Here. Daar ging het hem op in dit gebed. En wie de eer van de Here zoekt in zijn gebeden, wordt altijd verhoord. God verleent kracht aan dat gebed. Want het is onmogelijk dat de Here een kind van Hem dat aan Hem vraagt zijn naam in deze wereld groot te maken niet zal verhoren.

Maakt het wat uit of wij hier vanavond in gebed bij elkaar zijn om de Here te vragen of Hij het werk van onze handen te zegenen? Maakt het wat uit of wij hier vanavond bidden om een goede oogst voor het nieuwe groeiseizoen? Zeker maakt het wat uit. Want de Here luistert naar ons gebed. Het is het verlangen van de Here om zijn kinderen te geven wat zij in geloof van Hem vragen. Hij verheugt zich over het feit dat wij hier vanavond, omdat wij in onze aanwezigheid Hem laten zien dat wij ons leven in zijn hand weten. Hij verheugt zich over het feit dat wij aan Hem om een zegen vragen over ons werk en over het nieuwe groeiseizoen. En bovenal zal Hij zich verheugen als wij in dat gebed zijn eer zoeken. Als ons gebed allereerst gericht is op Hem. Op de heiliging van zijn Naam, op de komst van zijn Koninkrijk, op de gehoorzaamheid aan zijn weten en geboden. En als in de tweede plaats ons gebed om zijn zegen erop gericht is dat wij daardoor ook zelf groeien in geloof en ons leven nog meer in zijn handen leggen, dan zal de Here zeker kracht verlenen aan ons gebed en ons verhoren. Want het gebed van

de rechtvaardige is krachtig en mist zijn uitwerking niet. Want God verleent kracht aan de gebeden van zijn kinderen. Uit liefde voor zijn kinderen en om de eer van zijn Naam.

Amen